

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง
นนทิพร สาน้อย**

**A Study of Factors Influencing to Visionary Leadership
for School Administrators of Primary Educational
Service Area Office Lower Northern
Nonthiporn Sanoi**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000

Corresponding author. E-mail address: koi_kung2006@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์และสร้างสมการพยากรณ์ทำนายภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 357 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ปัจจัยนั้น โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีเพียง 3 ปัจจัย ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์จากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยการสื่อสาร (0.339) ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ (0.281) และปัจจัยการจัดการข้อมูล (0.259) ตามลำดับ

สมการพยากรณ์ ได้แก่

1. สมการในรูปคะแนนดิบ $Y = 0.475 + 0.259T_2 + 0.339T_1 + 0.281T_3$
2. สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.279Z_2 + 0.354Z_1 + 0.288Z_3$

คำสำคัญ: ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the factors that affected the Visionary Leadership and to formulate predicting equation the Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern. The sample population were 357 school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern by Stratified random sampling, and the research instrument was a questionnaire consisting of 3 parts: Parts 1 for information on subjects' status Parts 2 Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern and Parts 3 factors of the

Visionary Leadership of school administrators affected the Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern. The instruments using in this study was a 5-rating scale questionnaire on the Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern. The statistics used for analyzing the data were mean, percentage, standard deviation, Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research finding found that:

1. The Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern were total at high level.
2. The factors affecting the Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern were total at high level.
3. The 6 factors of the Visionary Leadership of school administrators affected the Visionary Leadership of school administrators in Primary Educational Service Area Office lower Northern only 3 factors considering the order of Correlation Coefficient from the highest factor to the least factor that were factor in Communicative (0.339), Creative (0.281) and Data management (0.259)

The predicting equations are

1. Raw score equation $Y = 0.475 + 0.259T_2 + 0.339T_1 + 0.281T_3$
2. Standard score equation $Z = 0.279Z_2 + 0.354Z_1 + 0.288Z_3$

Keywords: Visionary Leadership, School administrator, Leadership of School Administrator of, Primary Educational

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ผลักดันให้ทุกประเทศต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดที่สร้างสรรค์และพัฒนา ยุทธศาสตร์หลัก ๆ ของประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจสามารถเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์โลกที่ชัดเจนในเวทีระดับโลก และองค์การต้องปรับเปลี่ยนการพัฒนาตัวเอง ไปสู่การเป็นองค์การที่ขับเคลื่อนด้วยความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ และวัฒนธรรมการทำงาน จากบริบทของสังคมภายในประเทศ เป็นบริบทของสังคมโลก จึงจะสามารถก้าวขึ้นจากการเป็นเพียงองค์การ ผู้ส่งออกไปสู่องค์การข้ามชาติ (พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติจักร, 2553, น. 34)

ผู้บริหารสถานศึกษา ถือว่า เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ (อนุชา กอนพวง, 2550, น. 8) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ สามารถจุดประกายความคิดสร้างสรรค์และใช้พลังใจให้บุคลากรทำงานไปตามเป้าหมายที่วางไว้จนประสบผลสำเร็จ (Nanus,

2009 อ้างถึงใน สมชาย เทพแสง, 2552, น. 83) นำพาบุคลากรให้หลุดพ้นจากความคิดในกรอบเดิม สื่อสารและถ่ายโอนข้อมูลข่าวสารได้อย่างชัดเจน รวมถึงพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่องและเพื่อนำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน อีกทั้ง มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายและการจัดระบบนวัตกรรมเทคโนโลยี (Kapur, 2007 อ้างถึงใน สมชาย เทพแสง, 2552, น. 83) ผู้นำทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารองค์การยุคการแข่งขัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ที่สำคัญ ก็คือ วิสัยทัศน์และมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์เป็นอันดับหนึ่ง วิสัยทัศน์และกลยุทธ์จึงเป็นตัวแปรของผู้นำที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ภาวะผู้นำในการบริหารองค์การประสบความสำเร็จได้ วิสัยทัศน์ของผู้นำจะหมายถึง การสังเคราะห์ (Synthesis) ความคิดด้วยการฉายภาพอนาคต (Scenario) การสร้างภาพอนาคตที่สะท้อนเป้าหมาย ความหวัง ค่านิยม และความเชื่อขององค์การ เป็นภาพที่พึงประสงค์อย่างชัดเจน เมื่อนำความคิดออกมาเขียนให้ทุกคนได้ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ เรียกว่า วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) หรือสานฝันในองค์การหลายแห่ง ผู้นำจะเป็นผู้ริเริ่มคิดวิสัยทัศน์และกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์

(Visionary Leadership) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Leadership) ภาวะผู้นำมุ่งพัฒนาบุคลากรและพัฒนาตนเองเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย (Super Leadership) เป็นแนวทางของภาวะผู้นำในปัจจุบันและสมัยใหม่

ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษายังขาดทักษะและคุณลักษณะทางด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งนำไปสู่การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานมานาน มีทัศนคติแบบเดิมๆ ยึดติดกับความคิดของตนเองฝ่ายเดียว ไม่เปิดรับความก้าวหน้าของของเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ อีกทั้งงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์นั้นยังมีอยู่น้อยมาก มีเพียงแต่การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ที่เห็นมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอันเนื่องมาจากแรงผลักดันต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความเป็นผู้รอบรู้ มองการณ์ไกล สามารถกำหนดสิ่งที่ต้องการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องทาง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง

บททวนวรรณกรรม

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ประกอบไปด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 2) ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย ปัจจัย

การสื่อสาร ปัจจัยการจัดการข้อมูล ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยบรรยากาศองค์การ และปัจจัยการทำงานเป็นทีม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทำนายภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3,301 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2555 หาได้โดยใช้สูตรของยามานะ Taro Yamane (1973) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) ประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 3 ข้อ ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง มี 20 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง มี 79 ข้อ ซึ่งได้มีการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้โดยการหาค่าดัชนี IOC มากกว่า 0.5 ไว้ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC น้อยกว่า 0.5 ออก ซึ่งได้ค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.4-1.00 จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และค่าการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	n = 305		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	การสร้างวิสัยทัศน์	4.30	0.51	มาก
2	การเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.22	0.53	มาก
3	การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.28	0.50	มาก
	รวม	4.27	0.45	มาก

2. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการข้อมูล ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ในภาพรวม

ข้อ	ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	n = 305		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	ปัจจัยการสื่อสาร	4.35	0.46	มาก
2	ปัจจัยการจัดการข้อมูล	4.26	0.48	มาก
3	ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์	4.32	0.46	มาก
4	ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์	4.31	0.46	มาก
5	ปัจจัยบรรยากาศองค์การ	4.46	0.42	มาก
6	ปัจจัยการทำงานเป็นทีม	4.50	0.44	มากที่สุด

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง พบว่าทั้ง 6 ปัจจัยนั้นมีเพียง 3 ปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.259, 0.339 และ 0.281 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.279, 0.354 และ 0.288 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.810 ซึ่งแสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง มีค่าอำนาจในการพยากรณ์

(R^2) ได้ร้อยละ 65.7 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.264 และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.475 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$Y = 0.475 + 0.259T_2 + 0.339T_1 + 0.281T_3$$

$$Z = 0.279Z_2 + 0.354Z_1 + 0.288Z_3$$

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พยากรณ์ (SE_b) ค่าสถิติ t (t-value) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าอำนาจพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ (a) โดยใช้ตัวพยากรณ์ทั้ง 6 ตัวแปร

Constant	b	SE_b	β	t	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
ปัจจัยการจัดการข้อมูล (T2)	.259	.052	.279	4.998*	.365	2.737
ปัจจัยการสื่อสาร (T1)	.339	.044	.354	7.639*	.532	1.880
ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ (T3)	.281	.050	.288	5.667*	.440	2.271

R = .810, $R^2 = .657$, F = 192.003*, $SE_{est} = .264$, a = .475

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ผู้วิจัย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่มีความสามารถในการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาพที่ควรเป็นในอนาคตขององค์การ

โดยเริ่มต้นจากการมีวิสัยทัศน์ส่วนตัวของผู้นำก่อนแล้วจึงหล่อหลอมให้กลายเป็นวิสัยทัศน์ร่วมกับคณะครู และบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตติมาวรรณศรี (2550, บทคัดย่อ), และนิกัญชลา ล้นเหลือ (2554, น. 250) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นความสำคัญจึงกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และได้กำหนดคุณลักษณะภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ไว้ คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาทั้งสภาพจริงในปัจจุบันและสภาพการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การกำหนดค่านิยมของโรงเรียนในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรการสร้างศรัทธาโดยเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานตามค่านิยมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรสู่อนาคตการสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และการจัดระบบสื่อสารเพื่อให้ทราบและเกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ ค่านิยมและผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงผลการดำเนินการ การบรรลุพันธกิจของสถานศึกษา และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพานี สฤษฏ์วานิช (2552, น. 262) ที่ระบุไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์เป็นความสามารถของผู้นำในการสร้างวิสัยทัศน์ อันจะทำให้ผู้นำสามารถนำพาองค์การไปยังทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถวางรากฐานขององค์การได้อย่างยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่เกิดขึ้นได้ เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตทั้ง 4 ตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ พบว่า การเผยแพร่วิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าตัวแปรตัวอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มารศรี สุธานี (2540, น. 157) พบว่า พฤติกรรมการเผยแพร่วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า

ทุกด้าน ดังนั้น ในการพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรเน้นเรื่องการเผยแพร่วิสัยทัศน์ของตนเองไปสู่ครู และบุคลากร

2. ผลการศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการสื่อสาร ปัจจัยการจัดการข้อมูล ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยบรรยากาศองค์การ ทั้ง 5 ปัจจัยนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะปัจจัยดังกล่าวเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่มีประสิทธิผล ซึ่งผู้นำที่มีประสิทธิผลที่ดีนั้นต้องรู้จักจูงใจคณะครู และบุคลากรให้ทุ่มเทในการทำงาน (Inspirational Motivation) ใส่ใจพัฒนา ระดับความสามารถและศักยภาพให้สูงขึ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคณะครู และบุคลากรมีความมั่นใจต่อผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย และมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ ผลก็คือ ความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิกัญชลา ล้นเหลือ (2554, น. 13) ซึ่งกล่าวว่า การสื่อสาร (Communication) คือ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการติดต่อรับส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ มีทักษะการสื่อสาร ใช้ช่องทางการสื่อสารและมีรูปแบบการสื่อสาร และยังได้ระบุว่าความฉลาดทางอารมณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องตระหนักถึงความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น โดยสามารถจัดการควบคุมอารมณ์ และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ตนเองในการกระตุ้นภายในจิตใจ ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการแสดงความคิดเห็น และการกระทำของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล มองโลกในแง่ดี สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ด้วยการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตติมาวรรณศรี (2550, น. 193) ที่ระบุว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ

ในการจัดการข้อมูล อันประกอบด้วยการเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเคราะห์ข้อมูลเป็น ปัจจัยที่ส่งเสริมและมีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากการสร้าง วิสัยทัศน์อันเป็นภาพในอนาคตและเป็นเป้าหมายของ องค์การท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุค ของข้อมูลข่าวสารนั้น ต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ องค์การทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจกำหนดทิศทาง และแนวทางปฏิบัติให้บรรลุผล ทั้งนี้ ยังกล่าวไว้ว่า บรรยากาศองค์การ อันประกอบด้วยพฤติกรรมผู้บริหาร พฤติกรรมครู และสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและมีความสัมพันธ์กับ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากการ มีบรรยากาศองค์การที่ดี ย่อมเป็นแรงจูงใจให้บุคลากร ในองค์การมีความสัมพันธ์ที่ดี มีการประสานงาน การมี ส่วนร่วม มีความสามัคคีส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็น ทีม ลดความขัดแย้ง ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน พัฒนางองค์การไปสู่เป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ เพ็ญพร ทองคำสุก (2553, น. 269) ที่ได้ศึกษา ตัวแบบสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับความฉลาด ทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตัวแปร สังเกต การตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง การควบคุมอารมณ์ ตนเอง การสร้างแรงบันดาลใจให้ตนเอง การเข้าใจ อารมณ์ผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และ ทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมากทุกตัวแปรเช่นเดียวกัน

ส่วนปัจจัยการทำงานเป็นทีมผลการวิจัย พบว่า มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารสถานศึกษาเพียงคนเดียวแต่ยังรวมถึงคณะ ครู และบุคลากร ที่ต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการ ทำงานร่วมกัน องค์การจะต้องมีทีมงานที่ดีซึ่งทีมงานต้อง มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร่วมงาน การทำงานเป็นทีมต้องอาศัยความร่วมมือและการมี ส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่

จึงต้องสนใจและรู้จักสร้างเครือข่ายในการทำงานตั้ง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่ง หากมีทีมงานที่ดีแล้วนั้นก็必将นำไปสู่การหาข้อมูลที่มี ประสิทธิภาพ แล้วนำข้อมูลมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปสู่อ การตัดสินใจกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางปฏิบัติให้ บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณวิสา ไชยลาแสง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมาเขต 1-7 พบว่า ภาวะผู้นำเพื่อการ เปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ ตัวแปรการสร้างการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ระดับความ ร่วมมือผูกพัน และสร้างวิสัยทัศน์ใหม่ส่งผลต่อการสร้าง ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กับการ แลกเปลี่ยนความรู้ คือ ผู้นำทั้ง 2 แบบ สามารถสร้างแรง บันดาลใจและกระตุ้นปัญญาของสมาชิกให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความรู้ และพัฒนา

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกับภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวม ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์และ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง .586 ถึง .730 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ตัวแปรที่มี อิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยการสื่อสาร (T1) ปัจจัย การจัดการข้อมูล (T2) และปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ (T3) สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการมุ่งใจคณะครู และบุคลากรให้ทำ

สิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริม คณะครู และบุคลากรให้ได้แสดงออกถึงความสามารถ อย่างเต็มที่ โดยการใช้ทักษะในการสื่อสารอันที่จะทำให้ คณะครู และบุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงวิถีคิด และปรับ การทำงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มองการณ์ไกล และมีความ คิดอิสระ กล้าเสี่ยงและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมถึงมีความเชื่อมั่นในผู้ร่วมงาน อีกทั้ง ยังสร้างค่านิยม ในการทำงานของสถานศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนร่วมสูงสุด มีวิธีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านสื่อสาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการติดต่อข่าวสารต่าง ๆ ต้อง ผ่านกระบวนการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะนำวิสัยทัศน์ของตนไปสู่การ ปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการ สื่อสาร เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจจากคณะครู บุคลากร จึงจะสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพได้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .339 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตินา วรรณศรี (2550, น. 75) ได้กล่าวว่า การสื่อสารเป็น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางตรงต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการมีทักษะในการสื่อสาร การใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม และ การใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง ทั้งแบบที่เป็น ทางการและไม่ใช่ทางการอย่างเหมาะสม

3.2 ปัจจัยการจัดการข้อมูล เป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมึ ความรู้ ความสามารถในการจัดการข้อมูล ทั้งนี้ เนื่องมาจากท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วใน ยุคปัจจุบัน ต้องอาศัยการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาผ่าน กระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล สารสนเทศในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและแนวทาง ปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .259 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ สายสุธนวิษุทธิ์ (2555, น. 57) ที่กล่าวว่า การส่งเสริม การจัดการความรู้จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพียง

ลำพังย่อมไม่ประสบผลสำเร็จต้องดำเนินการควบคู่ไปกัน ไปทั้งในเรื่องของการส่งเสริมปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการ ความรู้และกระบวนการขับเคลื่อนต้องสอดประสานกัน เป็นอย่างดี อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของ บุคลากรทั้งความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการทำงาน เพื่อให้เป็นบุคลากรที่พร้อมจะนำองค์กรไปสู่ความเป็น เลิศได้

3.3 ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ปัจจุบัน บูรณาการสู่นวัตกรรมใหม่เพื่อค้นหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับ สถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .281 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตินา วรรณศรี (2550, น. 193) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิด สร้างสรรค์ อันประกอบด้วยความคล่องแคล่วในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด ความคิดริเริ่ม และความ ละเอียดลออในการคิดเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและ มีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถ ในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เป็น กระบวนการที่ก่อให้เกิดความคิด การกระทำหรือการ สร้างผลผลิตที่แปลกใหม่ ซึ่งมาจากการรวบรวมความรู้ และประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่ บูรณาการสู่ความคิดใหม่เพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับ ปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ซึ่งเป็นภาพที่ชัดเจนในอนาคต ซึ่งเกิดจาก กระบวนการคิด การตระหนักรู้ การสังเคราะห์ข้อมูล เหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลจากการทำความเข้าใจสภาพปัญหาใน ปัจจุบัน มุ่งไปสู่อนาคต

ถึงอย่างไรก็ตามตัวแปรอีก 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยบรรยากาศองค์การ และปัจจัยการทำงานเป็นทีม ที่ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของตัวแปรเหล่านี้อาจมีลักษณะเดียวกัน หรือเป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้ หรือ

ข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับ ไกล่เคียงหรือ สอดคล้องกับข้อความของตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้ แต่จากการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ แสดงว่าทั้ง 3 ปัจจัย เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถ ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน หรือการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและจงใจก่อนเป็นอันดับ แรก เพราะนั่นคือ การกำหนดทิศทางเป็นเป้าหมาย สำหรับอนาคต การสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารต้องอาศัย ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับ สถานศึกษา

1.2 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ควรมีนโยบาย ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการ พัฒนาดนเองในเรื่องของการเผยแพร่วิสัยทัศน์ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำด้านการเผยแพร่ วิสัยทัศน์นั้นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้ เพราะหากมีการสร้างวิสัยทัศน์ที่ดีแล้วนั้นแต่ไม่ได้นำมา ปฏิบัติก็ไม่ก่อให้เกิดผลต่อสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และบุคลากร มีการเอาใจใส่ดูแล ให้การสนับสนุนทั้งด้าน ทรัพยากร ข่าวสาร ให้ครูสามารถเป็นครูที่ปรึกษาที่ดีของ นักเรียน ปลูกฝังค่านิยมการอุทิศตนเพื่อพัฒนาองค์กร อย่างยั่งยืน

1.4 ปัจจัยการสื่อสารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ เชิงวิสัยทัศน์สูงเป็นอันดับสอง ดังนั้น สถานศึกษาต้น สังกัดควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการทักษะในการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมไปถึงรูปแบบของการสื่อสาร ที่เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้รับสาร

1.5 ปัจจัยการจัดการข้อมูลส่งผลต่อภาวะผู้นำ เชิงวิสัยทัศน์สูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควร เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการข้อมูล ทั้งการ เก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการ สังเคราะห์ข้อมูล ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อภาวะ ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์สูงเป็นอันดับสาม ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาควรพัฒนาฝึกฝนตนเองให้มีความคิด สร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ คิดสิ่งแปลกใหม่ซึ่งแตกต่าง ไปจากเดิม แล้วนำมาเชื่อมโยงกับองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งองค์ประกอบของ ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ คือ ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิด ละเอียดลออ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน อื่นๆ เพื่อนำไปพัฒนาองค์การต่อไป

2.2 ควรศึกษารูปแบบความสัมพันธ์กับภาวะ ผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

จิตติมา วรรณศรี. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิง สาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นิกัญชลาลันเหลือ. (2554). *โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. (2553). *ผู้นำการบริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

เพ็ญพร ทองคำสุก. (2553). *ตัวแบบสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มารศรี สุธานิติ. (2540). "วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน". *การศึกษา*, 21(3), 17-20.

วรรณวิษา ไชยลาแสง. (2551). *การศึกษาภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อทีมงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สมชาย เทพแสง. (2552). *ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์: รูปแบบใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในทศวรรษหน้า*. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 6(11), 83-95.

สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2552). *พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิด และทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุวิทย์ สายสุนทราวิชัย. (2556). *ปัจจัยส่งเสริมการจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสรณະบุคคลากรระดับหัวหน้างานในกระบวนการผลิตไฟฟ้า*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อนุชา กอนพวง. (2550). *การเสริมสร้างธรรมาภิบาลขององค์การทางการศึกษาด้วยกลไกธรรมาธิปไตยของผู้บริหาร*. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 7(19), 1-14.

Kapur, S. (2009). *8Principles of Visionary Leadership*. Retrieved November 25, 2009, from <http://www.rediff.com/money/2007/may/16lead.html>.

Nanus, B. (1998). *Visionary leadership: Creating a compelling sense of direction for your organization*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.)*. New York: Harper and Row Publication.